Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6039/2024
13.05.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., Република ..., чији је пуномоћник др Слободан Стојановић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Немања Јекић, адвокат из ..., ВВ из ..., чији је пуномоћник Иван Савић, адвокат из ..., ГГ из ..., чији је пуномоћник Немања Јекић, адвокат из ... и ДД из ..., чији је пуномоћник Немања Јекић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5232/23 од 25.10.2023. године, у седници одржаној 13.05.2026. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5232/23 од 25.10.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиље и тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Београду П 5917/17 од 19.06.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да заоставштину пок. ЕЕ на име брачне тековине чини 1/2 имовине пок. ЂЂ, која се састоји од права својине на земљишту на к.п. бр. ... и ..., обе у КО Сурчин, са зградом са више етажа, сагрђеној на к.п. бр. ..., означеној кућним бројем .., у Ул. ... у Сурчину, те да се за тај део редукује тестамент пок. ЂЂ, проглашен 04.12.1996. године и тај део издвоји из заоставштине пок. ЂЂ, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да заоставштину пок. ЕЕ, преминуле ...1999. године, чини и нужни део од 1/6 заоставштине пок. ЂЂ, преминулог ...1996. године, те да се за тај део редукује тестамент ЂЂ, проглашен 04.12.1996. године, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженима ББ, ГГ и ДД накнади трошкове поступка у износу од 570.712,50 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженом ВВ накнади трошкове поступка у износу од 335.250,00 динара. Ставом петим изреке, ослобођен је тужени ВВ трошкова поступка у висини судске таксе за одговор на тужбу.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5232/23 од 25.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда, у ставу првом, другом, трећем и четвртом изреке. Ставом другим изреке, одбијени су као неосновани захтеви тужиље и туженог ВВ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени су дали одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије да је другостепени суд само у скраћеном обиму поновио наводе првостепене пресуде не осврнувши се на наводе и разлоге жалбе и странци није дата могућност да се на доказе изјасни, указује се на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1., у вези члана 2. став 1. члана 5., 8. и 396. став 1. ЗПП, који нису основани. Наиме, другостепени суд је оценио жалбене наводе и дао разлоге за своју оцену, што чини неоснованим указивање на битну повреду поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, на коме је заснована побијана одлука, тужиља и тужени ББ су сестра и брат и деца покојних ЂЂ и ЕЕ, док су тужени ВВ, ГГ и ДД, синови туженог ББ. Пок. ЂЂ и ЕЕ су за време трајања брака од 1951. године па до смрти ЂЂ ...1996. године, стицали имовину, између осталог и непокретности у Сурчину, кат.парц. ... и .... На делу кат.парц. ... саградили су породичну стамбену зграду са више етажа, означена кућним бројем .., у Ул. ... са помоћним просторијама, која је у ЛН бр. ... КО Сурчин уписана као власништво пок. ЂЂ у уделу од 2/3 и туженог ББ у уделу од 1/3. Овај упис је извршен на основу решења Четвртог општинског суда у Београду Дн 1314/86 од 23.06.1986. године, на основу уговора о поклону од 03.11.1980. године, којим је пок. ЂЂ, као поклонодавац склопио са туженим ББ, као поклонопримцем. У време закључења уговора о поклону предметна кућа је била делимично изграђена. ЂЂ је потом 15.03.1996. године сачинио писани тестамент пред сведоцима, којим је располагао својом имовином, тако што је унуку ВВ оставио поткровље зграде у Ул. ... у Сурчину, унуку ГГ спрат целе зграде, сину ББ и унуку ДД приземље и сутерен целе зграде, с тим да његова супруга ЕЕ има право доживотног уживања целог приземља и сутерена, док је кћерки, овде тужиљи АА оставио дворишну зграду и право коришћења дворишта свим наследницима где се наведени објекти налазе. Гаражу и шупу у дворишту тестатор је оставио сину ББ. Породица ЂЂ-ЕЕ се у недовршену кућу у Ул. ... у Сурчину уселила 1965. године, а сви објекти су довршени за живота ЂЂ и ЕЕ, односно до ...1996. године, када је преминуо ЂЂ. У оставинском поступку иза смрти пок. ЂЂ О бр. 2318/96, на рочишту одржаном 04.12.1996. године, проглашено је писмено завештање пок. ЂЂ пред сведоцима од 15.03.1996. године. Наведено завештање су признали тужени ББ и ЕЕ и то како по форми, тако и по садржини, с тим да је ЕЕ истакла захтев за редукцију завештања у

висини њеног нужног наследног дела, због чега је упућена на парницу, с тим да парницу није покренула, док је тужиља оспорила пуноважност завештања, па је упућена на парницу ради утврђења ништавости завешања. Тужиља је поднела тужбу П 3819/98, који поступак је правноснажно окончан доношењем решења којим се тужба сматра повученом. ЕЕ је преминула ...1999. године и након њене смрти иницира је поступак расправљања заоставштине О 1603/15, у ком предмету је 03.04.2017. године донето решење којим је прекинут оставински поступак расправљања заоставштине и тужиља упућена на парнични поступак против туженог ББ, ради доказивања да заоставштину пок. ЕЕ представља 1/2 имовине пок. ЂЂ на име стицања у браку, на основу ког решења је иницира предметни поступак. Поступак расправљања заоставштине иза смрти пок. ЂЂ још није окончан, већ је у прекиду. Тужиља и тужени ББ су 07.05.2002. године закључили вансудско поравнање О бр. 5017/2002 којим су уређени међусобни односи у деоби заједничке имовине – куће у Ул. ... у Сурчину, са констатацијом да се неведена непокретност може продати, те да овде тужиљи АА припадне износ од 30.000 евра, али до реализације вансудског поравнања није дошло.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев на основу одредаба члана 58, 59 и 60 Закона о наслеђивању.

По оцени Врховног суда, нижестепене одлуке су засноване на правилној примени материјалног права, са датим разлозима коју прихвата и овај суд.

Одредбом члана 58. став 1. Закона о наслеђивању, предвиђено је да ако је нужни део повређен завештањем, исплата новчане противвредности може се захтевати у року од три године од дана проглашења завештања, а ставом 2., да ако је нужни део повређен и поклонима, допуна новчане противвредности може се захтевати у року од три године од смрти оставиоца. Чланом 59. став 1. истог Закона, предвиђено је да се смањење завештајних располагања може захтевати у року од три године од дана проглашења, а ставом 2., да се враћање поклона може захтевати у року од три године од смрти оставиоца. Чланом 60. став 1. и 2. Закона о наслеђивању, прописано је да исплату новчане противвредности, односно смањење завештајних располагања, враћање поклона могу захтевати нужни наследници, а ако оставиочев потомак или усвојеник који није захтевао нужни део умре пре истека рока за постављање захтева, то право припада његовим наследницима, у року од шест месеци од његове смрти.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилност примене материјалног права.

У оставинском поступку иза пок. ЂЂ О бр. 2318/96, сада пок. ЕЕ је признала пуноважност тестамента свог супруга ЂЂ од 15.03.1996. године по форми и по садржини и на тај начин се као носилац заједничке својине на непокретности сагласила са располагањем свог супруга, због чега је неоснован тужбени захтев да се утврди да заоставштину пок. ЕЕ на име брачне тековине чини 1/2 имовине ЂЂ и да се за тај део редукује тестамент пок. ЂЂ. Тужбу за смањење тестаменталног располагања ЕЕ није поднела у року предвиђеном чланом 59. став 1. Закона о наслеђивању, због чега је неоснован и тужбени захтев за утврђење да заоставштину пок. ЕЕ чини нужни део од 1/6 заоставштине пок. ЂЂ и да се за тај део редукује тестамент ЂЂ. Осим тога, право на нужни део је лично право и гаси се смрћу наследника. ЕЕ за живота се није користила овим правом подношењем тужбе у односу на утврђивање њеног нужног

наследног дела и не могу се прихватити ревизијски наводи којима се оспорава закључак нижестепених судова у погледу основаности првог тужбеног захтева за утврђење да заоставштину пок. ЕЕ и њене брачне тековине чини 1/2 пок. ЂЂ, те да се за тај део редукује тестамент пок. ЂЂ, код наведеног да се ЕЕ, као носилац заједничке својине на непокретности стеченој у току брака, сагласила са располагањем заједничке својине на начин који је учињен тестаментом од стране њеног супруга ЂЂ. ЕЕ је била учесник оставинског поступка који се водио иза смрти њеног супруга ЂЂ, била је упозната са постојањем тестамента и његовом садржином, тестамент није оспорила ни по форми ни по садржини и сагласила се са располагањем и свог дела заједничке имовине кроз наведени тестамент. Ревизијски наводи да је у нижестепеним пресудама погрешно наведено да се ради о признању завештања и да је дат од стране болесне и неуке старице представља оспоравање чињеничног стања у односу на постојање сагласности ЕЕ да се располаже њеним делом заједничке својине на наведеној непокретности.

Из наведених разлога, а на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен, јер тужиља није успела у поступку по ревизији, а захтеви тужених за накнаду трошкова на име састава одговора на ревизију је одбијен, јер наведени трошкови нису били потребни ради одлучивања у поступку по ревизији.

Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић